

Αποχαιρετιστήρια ομιλία του αποχωρούντος Προέδρου του Ισραήλ Σιμόν Πέρες, στην Ισραηλινή Βουλή (Κνέσετ), στις 24.7.2014. Μετάφραση από το κείμενο που δημοσιεύθηκε στα αγγλικά, στο [The times of Israel](#) :

«Ήρθα να σας ευχαριστήσω για το προνόμιο που μου δώσατε να υπηρετήσω την πατρίδα μας και το λαό της επί επτά έτη. Δεν υπάρχει μεγαλύτερο προνόμιο. Σας ευχαριστώ.

Το Ισραήλ, αυτή η μικρή χώρα, έγινε ένα πραγματικά σπουδαίο κράτος. Δεν γνωρίζω άλλη χώρα επί της γης που στο διάβα της ιστορίας να έχει καταπλήξει και εκπλήξει τόσο πολύ.

Συγκέντρωσε το λαό της. Έκανε την έρημο να ανθίσει. Αναστήθηκε από τα ερείπια, έχοντας επιζήσει ενός φρικτού Ολοκαυτώματος. Αντεπιτέθηκε σε επτά πολέμους. Αναβίωσε μια γλώσσα. Σεβόμενη τις παραδόσεις και υιοθετώντας τον εκσυγχρονισμό. Και ταυτόχρονα ανοικοδομώντας μια χώρα που συνεχίζει να αναπτύσσεται.

Μια χώρα που κρατά τις αξίες και ασκεί τη δημοκρατία.

Μια χώρα χωρίς φυσικές πλουτοπαραγωγικές πηγές που αντ' αυτών χρησιμοποιεί την επινοητικότητα του λαού της. Το ανθρώπινο δυναμικό μας είναι μακράν πιο πολύτιμο από κοιτάσματα πετρελαίου ή χρυσού.

Μια χώρα που ιδρύθηκε πάνω σε έναν ιστορικό πυρήνα και έγινε ένα εξέχον κράτος στον νέο επιστημονικό κόσμο.

Μία χώρα τραγουδιού. Μία χώρα λογοτεχνίας. Μία χώρα που αναζητά την ειρήνη μέρα και νύχτα.

Αφήνω την προεδρία χωρίς να διαχωρίζομαι από την πίστη μου. Θα συνεχίσω να υπηρετώ την πατρίδα μου ως ένθερμος υποστηρικτής ότι το Ισραήλ είναι ένα υποδειγματικό κράτος.

Είμαστε ένας λαός που έχει βιώσει αφάνταστη αγωνία. Και είμαστε ένας λαός που έφτασε τα ανώτερα ύψη των ανθρώπινων επιτευγμάτων. Κάναμε μεγάλες προσπάθειες. Πληρώσαμε βαρύ τίμημα.

Δεν θα ξεχάσουμε ποτέ τους αδελφούς και τις αδελφές μας που αφανίστηκαν στο Ολοκαύτωμα. Θα θυμόμαστε εκείνους που έπεσαν στη μάχη, που ξαναέδωσαν ζωή σ' έναν εξαγνισμένο λαό.

Αποτελεί ύψιστο προνόμιο να είσαι πολίτης μεταξύ πολιτών που ξέρουν από μόχθο και αγώνα. Που έκαναν μια υπέρτατη προσπάθεια και διατήρησαν μια αποφασισμένη ελπίδα μέχρι την πρώτη δρόσο της αυγής μας.

Επιστρέψαμε. Χτίσαμε. Παλέψαμε. Προσευχηθήκαμε. Μέχρι που αρχίσαμε να βλέπουμε ένα περίγραμμα που εξέπληξε και εμάς τους ίδιους. Είμαστε ένας αρχαίος λαός που μεγαλώνει. Αλλά πρωτίστως και κυρίως, είμαστε ένας λαός που ξαναχτίζει τον εαυτό του πάλι και ξανά απ' την αρχή.

Το Ισραήλ ή γεννήθηκε με μια απόφαση-σταθμό και δημιούργησε προηγούμενο. Παρότι μικρό αριθμητικά μεταξύ των εθνών, ο λαός μας φέρει μια πίστη μεγάλη. Ο πρώτος που επαναστάτησε ενάντια στην προκατάληψη ήταν ο Μωϋσής.

Ένα έθνος που επαναστάτησε ενάντια στους Φαραώ. Που έσπασε τα είδωλα. Που διάλυσε τις αυταπάτες. Ένα έθνος που περπάτησε μέσα από την έρημο για να φτάσει στην κοιτίδα του, στο πεπρωμένο του.

Σκαρφαλώσαμε στα βουνά και κατεβήκαμε με τις πλάκες, με τις Δέκα Εντολές, που έγιναν το θεμέλιο πάνω στο οποίο κτίστηκε το έθνος μας, και τις οποίες υιοθέτησε ο Δυτικός πολιτισμός.

Συνεχίζουμε και θα συνεχίσουμε με αυτή τη σπουδαία κληρονομιά μας. Υπάρχουν ακόμα είδωλα να σπάσουμε, σκλάβοι να ελευθερώσουμε, ζωές να σώσουμε και δικαιοσύνη να αποδώσουμε. Υπάρχει ακόμη ένας κόσμος να διορθώσουμε.

Ακόμη κι αν παραμένουμε μειονότητα μεταξύ των εθνών. Ακόμη κι αν χρησιμοποιούμαστε σαν στόχος του κακού –δεν θα παρεκκλίνουμε από την ηθική κληρονομιά μας.

Οι προκλήσεις δεν αναζητούνται. Συμβαίνουν αυθόρμητα. Έτσι συνέβη και η παρούσα πρόκληση. Δεν φαντάστηκα ότι στις τελευταίες ημέρες της προεδρίας μου θα καλούμουν, για μια ακόμη φορά, να παρηγορήσω οικογένειες που θρηνούν. Δάκρυα στα μάτια τους. Και πίστη στις καρδιές τους.

Δεν φαντάστηκα ότι θα συνέβαινε ξανά, μετά που χτυπηθήκαμε από πυραύλους που στόχευαν να βλάψουν αθώους αμάχους. Και μετά που ανακαλύψαμε σήραγγες που σκόπευαν το θάνατο, που σκόπευαν να διεισδύσουν στην καρδιά κοινοτήτων αμάχων και να πυροβολήσουν μητέρες και παιδιά. Πρέπει να προειδοποιήσουμε τον κόσμο για την τρέλα της τρομοκρατικής απειλής.

Η τρομοκρατία στοχεύει στο να χύσει το αίμα μας. Και οδηγεί στην πολιτών της το χυμένο αίμα. Ποτέ άλλοτε μία τέτοια μειοψηφία δεν έχει σπάσει έτσι τον ιστό ολόκληρων κοινωνιών. Δεν έχει τόσο σκληρά στείλει παιδιά να χρησιμεύσουν ως ασπίδες για τα εγκλήματά της.

Για μια ακόμη φορά η Χαμάς έβαλε εκατοντάδες χιλιάδες πολίτες της Γάζας σε κίνδυνο, σε πεδίο βολής.

Οι τρομοκράτες έχουν μετατρέψει τη Γάζα –περιοχή 3.000 ετών- σε μία τραγωδία για την οποία ευθύνονται οι άνθρωποι.

Με την ελεύθερη θέλησή μας αφήσαμε τη Γάζα και επιπλέον συμβάλαμε στην ανοικοδόμησή της. Δυστυχώς, την κατέλαβαν φανατικοί τρομοκράτες που ξερίζωσαν τις υποδομές της αποκατάστασης και τις ξόδεψαν σε μηχανήματα τρόμου και φόνου.

Το Ισραήλ δεν είναι ο εχθρός του λαού της Γάζας. Το αντίθετο αληθεύει. Το Ισραήλ έχτισε το Πέρασμα Ερέζ για να ανοίξει το δρόμο προς τη Γάζα. Δεν ανοίξαμε πυρ. Ανταποδώσαμε τα πυρά αφού τα δεχθήκαμε.

Εμείς πολεμήσαμε τους τρομοκράτες για να φέρουμε ειρήνη στο λαό μας. Εκείνοι ήταν απάνθρωποι ακόμη και στο δικό τους λαό, στερώντας το φαγητό από τα βρέφη τους για να χρηματοδοτήσουν τον τρόμο. Έσπειραν θάνατο και θέρισαν θάνατο.

Ανάγκασαν τα παιδιά τους να λειτουργήσουν ως ανθρώπινες ασπίδες, και τα έστειλαν στο πεδίο βολής. Το λέω και πάλι, το λέω καθαρά, οι Άραβες δεν είναι οι εχθροί μας. Η πολιτική του φόνου είναι ο εχθρός. Είναι επίσης ο σοβαρότερος κίνδυνος του Αραβικού κόσμου.

Η Χαμάς πυροβολεί αλλά δεν μπορεί να απαντήσει σε δύο απλές ερωτήσεις. Ποιός είναι ο λόγος για τον οποίο πυροβολεί; Η Γάζα δεν είναι κατεχόμενη και –όταν δεν πυροβολούν– είναι ελεύθερη περιοχή.

Δεύτερον, τι θέλουν να επιτύχουν; Μπορείς να πετύχεις πράγματα χωρίς να πυροβολείς και να τα χάσεις όταν ανοίγεις πυρ. Επί 68 χρόνια κάνει κακό στο λαό της. Ποτέ δεν υπήρξε νικηφόρα. Έχει φέρει μόνο σκοτάδι στο λαό της και καταστροφή στη γη της.

Ο τρόμος δεν φέρνει απαντήσεις και δεν καταλήγει στα σωστά συμπεράσματα. Το Ισραήλ θα νικήσει την τρομοκρατία διότι εμείς αναζητούμε την ειρήνη και υπερασπιζόμαστε μόνο τα σπίτια μας.

Το Ισραήλ θα νικήσει χάρη στο Στρατό του. Χάρη στους έξοχους διοικητές και τους

αφοσιωμένους στρατιώτες. Δεν υπάρχει άλλος στρατός σαν τον Ισραηλινό. Η δύναμή του είναι μεγάλη. Ο εξοπλισμός του προηγμένος. Οι αρχές του σαφείς.

Η χώρα είναι υπερήφανη για το στρατό της. Οι άνθρωποι αγαπούν το Στρατό. Το έθνος τον εμπιστεύεται.

Αυτές τις ημέρες, όταν πηγαίνω να παρηγορήσω εκείνους που έχασαν ό,τι τους ήταν πιο αγαπητό, νιώθω μια θλίψη που δεν έχει παρηγοριά, όμως αναγνωρίζω και πάλι το μεγαλείο των πεσόντων μας. Τα πυρά στέρησαν τις ζωές τους και αποκάλυψαν το μεγαλείο τους. Φώτισαν το βάθος της προσωπικότητάς τους, μαζί με το θάρρος της καρδιάς τους.

Κανείς δεν χρειάστηκε να τους εξηγήσει τίποτα. Ήξεραν την πραγματικότητα. Από μόνοι τους. Προχώρησαν προς τη μάχη πριν ακόμη ακουστεί το κάλεσμα στις πρώτες γραμμές. Προσφέρθηκαν για επικίνδυνες αποστολές και πολέμησαν σαν λιοντάρια. Γρήγοροι, αλλά όχι απρόσεκτοι. Φέροντας την κληρονομιά των προγόνων μας και τη γενναιότητα της νεότητας.

Οι καρδιές τους ήταν γεμάτες από αγάπη για τις οικογένειές τους, για την πατρίδα τους, για το λαό τους.

Οι γονείς έδωσαν την παιδεία και τα παιδιά ξεπέρασαν τις προσδοκίες της πατρίδας τους.

Επισκέφθηκα κοινότητες που είχαν βομβαρδιστεί. Κοινότητες που είχαν δημιουργήσει θαυμαστές κοινωνίες και οργώσει καινούρια χωράφια.

Συνάντησα τους ιδρυτές τους περικυκλωμένους από οπωροφόρα δέντρα. Και παιδιά που υπερασπίζονται την ελευθερία και την αδελφσύνη. Όλοι τους γνωρίζουν τον κίνδυνο. Όμως, είναι όλοι πεπεισμένοι για την ικανότητά μας να τον ξεπεράσουμε.

Μέλη της Κνέσετ,

Επιτρέψτε μου από αυτό το βήμα να πω: Κανείς δεν είναι σαν αυτούς.

Θα προσθέσω: η δύναμη του Ισραήλ αντλείται από την ενότητά του. Την ενότητα ενός έθνους που μάχεται και χτίζει. Ενός έθνους καλών πολιτών που κατατάσσονται όταν είναι νέοι και στη συνέχεια προσφέρονται να υπηρετήσουν εν εφεδρεία για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Το Ισραήλ είναι ένα έθνος που μονομαχεί μόνο του. Ωστόσο, έχουμε φίλους. Στην Αμερική και την Ευρώπη, στην Ασία, την Αυστραλία και την Αφρική. Τους είμαι ευγνώμων.

Είναι δύσκολο να καταλάβει κανείς το πώς σε δρόμους και πλατείες ανά τον κόσμο οι άνθρωποι διαδηλώνουν υποστηρίζοντας τους τρομοκράτες και καταδικάζουν εκείνους που αυτοαμύνονται. Κρατούν ψηλά ταμπέλες με συνθήματα χωρίς να δίνουν καμιά απάντηση στην τρομοκρατία. Ενθαρρύνουν και προκαλούν τη βία.

Είναι επίσης δύσκολο να κατανοήσει κανείς το πώς ένα συμβούλιο που στην επωνυμία του έχει τις λέξεις «ανθρώπινα δικαιώματα» αποφάσισε να ορίσει μια επιτροπή για να ερευνήσει ποιος έχει δίκιο. Οι δολοφόνοι ή εκείνοι που αρνούνται να δολοφονηθούν;

Αν το δικαίωμα στη ζωή δεν είναι το πρώτο μεταξύ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τότε ποια είναι η αξία των άλλων δικαιωμάτων; Οι τρομοκράτες προσπαθούν να περιορίσουν την ελευθερία της εναέριας κυκλοφορίας. Δεν πρέπει να υποταχθούμε. Οι Κυβερνήσεις πρέπει να παραλύσουν τον τρόμο και όχι να αναβάλουν τις μάχες. Στις ευνομούμενες χώρες ο ουρανός πρέπει να είναι ανοιχτός και οι τρομοκράτες απαγορευμένοι.

Μέλη της Κνέσετ,

Δεν υπάρχει χώρος για να αμφισβητήσουμε τη νίκη μας. Γνωρίζουμε ότι καμιά

στρατιωτική νίκη δεν θα είναι αρκετή. Δεν υπάρχει διαρκής ασφάλεια χωρίς διαρκή ειρήνη. Ακριβώς όπως δεν υπάρχει πραγματική ειρήνη χωρίς πραγματική ασφάλεια.

Δεν υπάρχει χρονολογική σειρά όταν πρόκειται για τις θεμελιώδεις αρχές μας.

Στην αναζήτηση της ειρήνης δεν πρέπει να παραβλέψουμε την ασφάλεια. Στις προσπάθειές μας να εξασφαλίσουμε την ασφάλεια, δεν πρέπει να παραιτηθούμε από τις προοπτικές για ειρήνη. Ένας λαός που μπορεί να κερδίσει πολέμους μπορεί επίσης να φέρει την ειρήνη στα παιδιά του. Ακόμη κι όταν η ειρήνη μοιάζει να μας ξεφεύγει, το χέρι μας είναι τόσο αποφασισμένο ώστε να την αρπάξει. Το έχουμε ζήσει στο παρελθόν.

Θυμάμαι όταν οι ειδικοί έλεγαν ότι η Αίγυπτος ποτέ δεν θα υπέγραφε συμφωνία ειρήνης με εμάς. Ότι η Ιορδανία ποτέ δεν θα συμφωνούσε να κάνει ειρήνη με το Ισραήλ πριν από τη Συρία. Ότι ποτέ δεν θα υπήρχε ένα στρατόπεδο εναντίον της τρομοκρατίας μεταξύ των Παλαιστινίων. Ότι ποτέ οι Άραβες ηγέτες δεν θα ύψωναν τη φωνή τους υπέρ της ειρήνης και κατά της τρομοκρατίας, στη δική τους γλώσσα και όχι μόνο στα αγγλικά, στις αραβικές χώρες και όχι μόνο στην Ευρώπη. Άραβες ηγέτες που καταδικάζουν τις απαγωγές και είναι ανοιχτοί σε ανταλλαγές εδαφών. Άραβες ηγέτες που υποστηρίζουν τα δύο κράτη, παρότι το ένα από αυτά προφανώς είναι το Κράτος του Ισραήλ, που είναι μια εβραϊκή κοιτίδα από τη φύση της και το Σύνταγμά της.

Δεν υπήρξε ποτέ ένας ειδικός που να είχε προβλέψει ότι μια μέρα η Αραβική Ένωση –η οποία χάραξε στη σημαία της τα τρία «Όχι» του Χαρτούμ- θα είχε δημοσιοποιήσει μια πρωτοβουλία που θα τα αποκήρυσσε όλα, και που αντ' αυτών θα είχε κάνει τη δική της πρόταση προς ένα μονοπάτι προς την ειρήνη, όχι μόνο μεταξύ Ισραηλινών και Παλαιστινίων, αλλά μεταξύ όλων των Αραβικών χωρών. Ακόμη και αν δεν μπορούμε να δεχθούμε αυτή την πρόταση στην ολότητά της, δεν μπορούμε να αγνοήσουμε την αξία της.

Όπως είπε ο Μπεν Γκουριόν: «Δεν υπάρχουν ειδικοί για το μέλλον, μόνον ειδικοί για το παρελθόν». Πράγματι, το μέλλον απαιτεί πιστούς, όχι απαραίτητα ειδικούς. Το μέλλον χτίζεται. Δεν κληροδοτείται από προφήτες. Προκειμένου να διασφαλίσει το μέλλον του ως εβραϊκό και δημοκρατικό κράτος, το Ισραήλ υιοθέτησε τη λύση που βασίζεται στο «δύο κράτη για δύο λαούς». Ένα Εβραϊκό κράτος, το Ισραήλ. Και ένα Αραβικό κράτος για τους Παλαιστίνιους.

Αυτή η λύση έχει γίνει αποδεκτή από πλειοψηφία λαών ανά τον κόσμο και από πλειοψηφία του Αραβικού κόσμου.

Μέλη της Κνέσετ,

Ήρθα να σας αποχαιρετίσω ως πολίτης, και ως άνθρωπος του οποίου τα όνειρα είναι ακόμη ζωντανά. Ως άνθρωπος που από εμπειρία έμαθε ότι το μεγαλείο της πραγματικότητας του Ισραήλ είναι ευρύτερο από το όνειρο που το γέννησε στην αυγή του.

Αποχωρώ από τη θέση μου ως Πρόεδρος, αλλά όχι από το καθήκον μου ως πολίτης. Ήμουν ένας Πρόεδρος που αγάπησε το λαό του. Από σήμερα είμαι ένας πολίτης ερωτευμένος με το λαό μου.

Δεν θα παραιτηθώ από το δικαίωμά μου να υπηρετώ τον λαό και τη χώρα μου. Και θα συνεχίσω να συμβάλλω στην ανοικοδόμηση της χώρας μου, με τη βαθειά πίστη ότι μια μέρα θα γνωρίσει την ειρήνη. Ότι το Ισραήλ θα διατηρήσει την κοινωνική δικαιοσύνη και ότι θα υψώσει το βλέμμα του να αντικρύσει τα εκπληρωμένα όνειρα των προφητών του. Ότι το Ισραήλ θα συνεχίσει να είναι εβραϊκό στην κληρονομιά του και δημοκρατικό στις πρακτικές του. Ότι θα προασπίσει την ελευθερία του λόγου και την ελευθερία της έρευνας.

Ότι θα συνεχίσει να διαπρέπει με τα επιστημονικά επιτεύγματά του σε παγκόσμια κλίμακα. Ότι θα είναι μια ηθική χώρα. Μια χώρα ισότητας για όλους τους πολίτες της: Εβραίους, Μουσουλμάνους, Χριστιανούς, Δρούζους, Βεδουίνους και Κιρκάσιους. Αυτό υποσχεθήκαμε στην Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας μας. Αυτό διακηρύξαμε στη νομοθεσία μας. Αυτό εφαρμόσαμε στις διοικήσεις των αρχών μας.

Το κοινωνικό όραμα του προφήτη Αμώς και το πολιτικό όραμα του προφήτη Ησαΐα είναι τα φωτεινά σημεία που μας καθοδηγούν. Μας επέταξαν να έχουμε την κοινωνική δικαιοσύνη και την παγκόσμια ειρήνη ως κατευθυντήριες αρχές για τις πράξεις μας.

Το Ισραήλ γεννήθηκε πάνω στα θεμέλια των αρχών του. Σήμερα αναπτύσσεται πάνω στους ώμους της επιστήμης. Δεν υπάρχει ανακολουθία σε αυτό, και δεν θα 'πρεπε να

υπάρχει.

Στη διάρκεια των επισκέψεών μου στις πολλές μοναδικές και διαφορετικές γωνιές του Ισραήλ, πήγαινα σε κάθε μέρος με την περιέργεια του εξερευνητή και γυρνούσα με την καρδιά γεμάτη από υπερηφάνεια.

Γι' αυτό, καθώς αφήνω την επίσημη θέση μου, θα παραμείνω ένας πολίτης γεμάτος ελπίδα. Ελπίδα για ένα καλύτερο μέλλον. Ελπίδα για την Ειρήνη. Ελπίδα ότι το σημερινό όνειρο θα δημιουργήσει μια παραδειγματική πραγματικότητα. Κάθε φορά που ξανασυναντώ την ομορφιά και τη δύναμη του Κράτους του Ισραήλ, δακρύζω. Ίσως λίγο παραπάνω συγκινημένος από τους νεότερους φίλους μου. Διότι στη διάρκεια της ζωής μου βίωσα όλο το απίστευτο ταξίδι και τα θαύματα του Ισραήλ.

Δίπλα στον Δαβίδ Μπεν Γκουριόν το είδα να μάχεται για τη ζωή του. Με λιγοστά μέσα αλλά ατελείωτους κινδύνους. Και σήμερα το βλέπω να στέκεται δυνατό. Σίγουρο. Παραγωγικό. Πετυχημένο σε κάθε τομέα. Βλέπω τη χώρα μου να υπόσχεται ένα συναρπαστικό μέλλον για τους γιους και τις θυγατέρες μας.

Φίλοι,

Ρουβέν Ρίβλιν, νεοεκλεγέντα Πρόεδρε του Ισραήλ,

Σας εύχομαι επιτυχία. Να υπηρετήσετε την πατρίδα σας με το δικό σας θετικό τρόπο, όπως ήδη κάνετε. Με τη μεγάλη καρδιά σας, με το φωτεινό πρόσωπό σας, ήδη έχετε ό,τι προσδοκάται από έναν πρόεδρο. Είμαι βέβαιος ότι θα πετύχετε με τον τρόπο σας να ενδυναμώσετε το μέλλον του Κράτους του Ισραήλ.

Μέλη της Κνέσετ,

Η φύση της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας είναι ο συνεχής, παθιασμένος δημόσιος

διάλογος. Αυτή είναι η δημοκρατία. Έτσι πρέπει να είναι. Επιτρέψτε μου, ιδιαίτερα αυτές τις ημέρες που πρέπει να σταθούμε ενωμένοι, αυτές τις δύσκολες ημέρες που τα μάτια του έθνους προσβλέπουν στους ηγέτες του, σε εσάς. Παρακαλώ: μην περιορίσετε τον δημόσιο διάλογο, την αντιπαράθεση. Είναι η ουσία της δημοκρατίας. Και έτσι πρέπει να παραμείνει. Αλλά κάντε το με αμοιβαίο σεβασμό, με αίσθηση του κοινού πεπρωμένου και με βαθύ σεβασμό προς το Ισραηλινό κοινό, που δεν μοιάζει με κανένα άλλο. Δεν αξίζουν τίποτα λιγότερο από τους αντιπροσώπους τους.

Σας ευχαριστώ όλους από τα βάθη της καρδιάς μου.